

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 284/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Frnčom, Uralská 11, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 79 Ek 784/2020 z 25. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) č. k. 79 Ek 784/2020 z 25. januára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v postavení povinného v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 79 Ek 784/2020. Uvedené exekučné konanie je vedené na podklade vykonateľného exekučného titulu – rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cb 875/01 z 27. októbra 2004 (ďalej aj „exekučný titul“ alebo „rozsudok krajského súdu“). Exekútor bol okresným súdom poverený na vykonanie exekúcie 25. júna 2020. Sťažovateľ 16. júla 2020 podal návrh na zastavenie exekúcie, v ktorom poukazoval na to, že exekučný titul bol rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Obo 57/2005 z 5. septembra 2007 zrušený, a zároveň, že nastali okolnosti, ktoré bránia

vymáhateľnosti exekučného titulu, a tiež, že nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku.

3. Okresný súd uznesením č. k. 79 Ek 784/2020 z 24. februára 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom zamietol návrh povinného/sťažovateľa. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal povinný sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že túto zamietol. Sťažovateľ v návrhu na zastavenie exekúcie predovšetkým namietal, že rozsudok krajského súdu (exekučný titul) bol napadnutý odvolaním žalovaných v 1. a 2. rade (dlžníci). Napriek tomu, že rozsudok krajského súdu sťažovateľ (žalovaný vo 4. rade, ručiteľ, teraz povinný) odvolaním nenapadol, z dôvodu existencie nerozlučného procesného spoločenstva, a teda solidárneho záväzku medzi dlžníkmi a ručiteľmi, došlo k nesprávnemu vyznačeniu právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu. V súvislosti s otázkou vzniku solidarity sťažovateľ poukázal na vyjadrenie najvyššieho súdu v liste č. k. Nobs 48/2012 zo 17. apríla 2012 (ďalej len „vyjadrenie zo 17. apríla 2012“). Sťažovateľ rozvinul teóriu, že aj keby pripustil, že medzi žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi a žalovanými v 3. – 6. rade ako ručiteľmi neexistuje vzťah solidarity, potom nie je možné viesť exekúciu na základe exekučného titulu, keďže ide o v poradí druhý rozsudok krajského súdu, pričom platí, že skoršie rozhodnutie krajského súdu č. k. 2 Cb 875/01 z 27. februára 2002 sťažovateľ odvolaním rovnako nenapadol.

4. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia najprv konštatoval, že predmetné exekučné konanie má charakter tzv. repodaja, t. j. oprávnený sa domáha opätovne uspokojenia svojho nároku exekúciou z dôvodu, že skôr vedená exekúcia bola zákonom č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov po splnení podmienok zastavená. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že vyšší súdny úradník nepristúpil k posúdeniu správnosti doložky právoplatnosti, okresný súd uviedol, že vecný prieskum správnosti exekučného titulu je vylúčený a exekučný súd skúma len tú doložku, ktorá je priložená k exekučnému titulu v príslušnom formáte ako naplnení znaku formálne vykonateľného rozhodnutia tvoriaceho podklad na výkon exekúcie. V nadväznosti na tvrdenia o zrušení exekučného titulu rozhodnutím najvyššieho súdu okresný súd uviedol, že *„z pohľadu povinného ide o opakovane uplatnenú argumentáciu, ktorá bola príslušnými súdmi vyhodnocovaná ako účelová obrana pred splnením povinnosti uloženej exekučným titulom... Nemožno sa stotožniť so záverom zástupcu povinného, ktorý opakovane poukazuje na skutočnosť, že jednotlivé žalované osoby boli súčasťou nerozlučného procesného spoločenstva, nakoľko berúc do úvahy hmotnoprávny základ pohľadávky vymáhanej v predmetnom exekučnom konaní, bol žalovaný 1/ a 2/ v pozícii dlžníka, pričom ostatní žalovaní vystupovali v postavení ručiteľa, resp. ručiteľov. Išlo teda o samostatné procesné spoločenstvo a nie o nerozlučné procesné spoločenstvo. O uvedenej skutočnosti okrem rozsiahlej argumentácie exekučného súdu konajúceho v pôvodnom exekučnom konaní, týkajúcej sa opakovane podaných opravných prostriedkov, či rozhodnutí Najvyššieho súdu SR v základnom konaní, svedčí predovšetkým úverová zmluva č. 63/911079-7 zo dňa 04.07.1996, z ktorej vyplýva, že povinný vystupoval v uvedenom záväzku ako ručiteľ. Je potrebné zdôrazniť, že existencia viacerých ručiteľských záväzkov nezakladá medzi viacerými ručiteľmi vzájomný vzťah, ktorý by viedol k ich solidárnemu postaveniu, a teda nedochádza ani k nerozlučnému (či nútenému) procesnému spoločenstvu...“*. V závere okresný súd uviedol, že vedenie exekúcie proti povinnému považuje

za plne dôvodné, pretože povinný je viazaný samostatným rozhodnutím z titulu svojho ručiteľského záväzku. Pokiaľ ide o vyjadrenie najvyššieho súdu zo 17. apríla 2012, na ktoré sa povinný opakovane odvoláva, exekučný súd poukázal na to, že rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 5 Obo 55/2009 z 18. marca 2010 bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 2 Cb 875/01 z 12. januára 2009, pričom „Najvyšší súd SR opakovane zdôraznil vykonateľnosť exekučného titulu poukazujúc na to, že úspešným odvolaním žalovaného 1/ a 2/ (dlžníkmi) nebol exekučný titul voči ručiteľom zrušený z dôvodu, že ručiteľský záväzok nezakladá nerozlučné spoločenstvo medzi žalovanými, a preto je podanie žaloby voči tej-ktorej osobe výlučne len na vôli veriteľa, ktorý však v tejto veci disponuje legitímnym a spôsobilým exekučným titulom.“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti pokračuje v argumentácii o solidárnom vzťahu medzi dlžníkmi a ručiteľmi, v dôsledku čoho medzi nimi vzniklo procesné spoločenstvo. Vychádzajúc z predpokladu o existencii nerozlučného procesného spoločenstva medzi žalovanými v 1. a 2. rade, ktorí úspešne podali proti rozsudku krajského súdu odvolanie, a sťažovateľom ako povinným/žalovaným vo 4. rade, zotrval sťažovateľ na presvedčení, že neexistuje vykonateľný exekučný titul, na podklade ktorého by mohla byť proti jeho osobe vedená exekúcia. Svoje tvrdenia opätovne podporil vyjadrením najvyššieho súdu zo 17. apríla 2012, podľa ktorého rozsudok krajského súdu/exekučný titul bol zrušený proti všetkým žalovaným.

6. V ďalšej argumentácii sťažovateľ pripustil, že medzi ručiteľmi a žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi nevzniklo nerozlučné spoločenstvo, avšak ani v takom prípade nepovažuje exekúciu za prípustnú. V takom prípade by totiž bola vedená na podklade nesprávneho exekučného titulu, keďže sťažovateľ nenapadol odvolaním ani prvé meritórne rozhodnutie krajského súdu.

7. Na základe uvedených úvah sťažovateľ tvrdí, že k zásahu do jeho práv došlo tým, že exekučný súd nedostatočným spôsobom skúmal doložku právoplatnosti exekučného titulu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj práva na účinný prostriedok nápravy (čl. 13 dohovoru) napadnutým uznesením, ktorým okresný súd zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

9. Ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

10. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ním formulované námietky uvedené v ústavnej sťažnosti sú obsahovo totožné s jeho námietkami, ktoré predstrel v konaní pred okresným súdom v rámci podanej sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie. Sťažovateľ tak vedome stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštalácie všeobecného súdnictva, keď požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho názorom. Ústavný súd v súvislosti s takto koncipovanou ústavnou sťažnosťou pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 101/2019). Ústavný súd preto v okolnostiach danej veci posudzoval výhradne ústavnou sťažnosťou napadnuté odôvodnenie uznesenia okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovým námietkam.

11. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj s uznesením o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a konštatuje, že okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré sa stotožnil s názorom vyššieho súdneho úradníka, že v danom prípade neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce zastavenie exekúcie v zmysle § 611 ods. 3 Exekučného poriadku. Jeho závery nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (Exekučného poriadku, Občianskeho zákonníka, pozn.), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že exekučné konanie vedené proti sťažovateľovi má charakter tzv. repodaja, pričom sťažovateľ v tomto konaní opakuje svoju argumentáciu z pôvodného exekučného konania, ktorá už bola predmetom prieskumu aj v rámci konania na ústavnom súde (pozn. I. ÚS 78/2021, III. ÚS 77/2010). Napriek tomu okresný súd venoval dostatočnú pozornosť prieskumu sťažovateľovej veci vrátane predchádzajúcich rozhodnutí všeobecných súdov. Okresný súd svoje rozhodnutie založil na závere, že rozsudok krajského súdu má voči sťažovateľovi účinky právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, teda je spôsobilým exekučným titulom. Podanie odvolania žalovaných v 1. a 2. rade ako dlžníkov je z pohľadu exekučného konania vedeného proti sťažovateľovi irelevantné, keďže medzi ručiteľmi a dlžníkmi nevzniká nerozlučné procesné spoločenstvo.

13. Námietku sťažovateľa o tom, že okresný súd sa odmietol zaoberať správnosťou vyznačenia doložky právoplatnosti, považuje ústavný súd za neopodstatnenú. Z napadnutého uznesenia totiž vyplýva rozsiahla a ústavne udržateľná argumentácia odôvodňujúca spôsobilosť rozsudku krajského súdu ako exekučného titulu pre exekučné konanie vedené proti sťažovateľovi. Ústavnému súdu sa z obsahu ústavnej sťažnosti, resp. jej argumentácie javí, že sťažovateľ automaticky zopakoval námietky predstreté aj v pôvodnom exekučnom konaní. V tejto súvislosti ale ústavný súd poukazuje na to, že všetky tieto námietky už boli opakovane riešené s negatívnym výsledkom pre sťažovateľa.

14. Ústavný súd po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil, že by sa okresný súd s podanou sťažnosťou sťažovateľa vysporiadal nedostatočne. Práve naopak, v napadnutom uznesení sa zaoberal všetkými opakovanými sťažnostnými argumentmi sťažovateľa. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd zastáva názor, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označených práv sťažovateľa. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu